Dosarul: nr.2a-520/24(2-23090464-02-2a-02022024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - O. Dvornic

D E C I Z I E

25 iunie 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecătorii: Andrei Cașcaval și Dorin Dulghieru

examinând în procedură scrisă, apelul declarat de avocatul ***** în interesele *****, în cauza civilă, examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL *****în procedura falimentului împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2023, prin care acțiunea a fost admisă,

A C O N S T A T A T :

Pretențiile reclamanților:

1. La data de 23 iunie 2023, ÎMGFL *****în procedura falimentului a depus cerere de chemare în judecată împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 7105,89 lei, acumulată pentru perioada 01 octombrie 2021- 01 mai 2023 pentru apartamentul *****și încasarea cheltuielilor de judecată
2. În motivarea acțiunii a indicat că, potrivit registrului bunurilor imobile *****este proprietara apartamentului *****, care a beneficiat de servicii comunale (energie termică) în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare fapt pentru care a deschis cont personal la gestionarul fondului locative
3. Susține că potrivit informației privind situația despre achitarea serviciului de energie termică, pârâtul a acumulat o datorie totală pentru consumul de energie termică în sumă totală de 7105,89 lei, acumulată până la 01 mai 2023.

4. Indică că, locatarii blocurilor locative gestionate de ÎMGFL *****din Chișinău în procedura falimentului au beneficiat nemijlocit de serviciile prestate și au obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor primite lunar

5. Susține că, în cazul prestării serviciilor comunale de către administratorul fondului locativ ÎMGFL *****în procedura falimentului, prestarea serviciilor este efectuată în temeiul contului personal deschis pe numele pârâților, iar potrivit recomandărilor CSJ nr.11 din 2012 şi Recomandării nr.88 din 25.02.2016, rezultă că locatarii sunt obligaţi să achite contravaloarea serviciilor prestate conform facturilor fiscale în cazul lipsei contractelor încheiate cu consumatorii, ceea ce rezultă şi din legislaţia aplicabilă (Legea nr.1402 din 24.10.2002, art.25 alin.(5) etc).

6. Notează că, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul dacă a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate, or lipsa unui contract scris nu scuteşte consumatorul de obligaţia achitării serviciului prestat. Prin prisma prevederilor legale rezultă că obligațiunea de achitare a costului serviciilor prestate urmează a fi pusă în sarcina beneficiarului, în speță proprietarului/locatarului apartamentului.

7. Menționează că este în drept să înainteze prezenta acţiune în judecată fără respectarea procedurii prealabile, deoarece prin intermediul facturilor lunare pârâții au fost anunţaţi despre necesitatea achitării serviciilor furnizate.

8. Astfel, solicită reclamantul încasarea de la *****în beneficiul ***** *****în procedura falimentului a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 7105,89 lei, acumulată pentru perioada 01 octombrie 2021-01 mai 2023 pentru apartamentul nr.40 din str.Eugen Coca 35/1, mun.Chișinău, precum și cheltuielile de judecată.

Poziția instanței de fond:

9. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2023, s-a admis integral acțiunea. S-a încasat de la *****în beneficiul ÎMGFL *****în procedura falimentului datoria pentru energia termică acumulată în perioada 01.10.2022-01.05.2023 în mărime de 7105,89 lei pentru apartamentul nr.40 str.Eugen Coca 35/1 mun.Chișinău. S-a încasat de la *****în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 270 lei.

Solicitarea apelanților:

10. La data de 12.01.2023, avocatul ***** în interesele ***** a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2023, iar la data de 27.02.2024 a depus apelul motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Argumentele părților:

11. În motivarea apelului declarat, apelantul a indicat că, instanţa de judecată nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii. Nu au fost dovedite circumstanţele considerate de prima instanţă ca fiind stabilite.

12. Consideră că, concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele pricinii. Au fost încălcate şi aplicate greşit normele de drept material şi procedural

13. Făcând trimitere la prevederile art.100 alin.(1), 102 alin.(1), menționează că, instanţa de judecată a examinat cererea de chemare în judecată în lipsa pârâtei *****, fiindu-i astfel încălcat dreptul la un proces echitabil.

14. Astfel, solicită apelantul casarea hotărârii instanței de fond cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în instanţa de fond, în alt complet de judecată.

Termenul de declarare a apelului:

15. În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

16. Din materialele cauzei se atestă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat la data de 13 noiembrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 12.12.2023, iar prin urmare Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de apel:

17. În conformitate cu art.385 alin.(1) lit.a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

18. Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

19. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

20. În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

21. În conformitate cu prevederile art.276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Procedura reglementată

de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcţie de răspundere şi al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată, precum şi în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. Dispoziţiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

22. Potrivit prevederilor art.276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art. art.172 şi 173 Cod de procedură civilă, doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şicondiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă. Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

23. Totodată, potrivit prevederilor art.276^4 Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

24. În conformitate cu prevederile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate,

legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

25. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

26. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

27. Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că, sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) CPC, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

28. Colegiul civil reiterează că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

29. Aşadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art.art.238-241 CPC, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menținută, or, instanţa de fond corect a elucidat şi constatat circumstanțele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii a acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Circumstanțele de fapt ale pricinii:

30. Din lucrările dosarului rezultă că, apartamentul ***** aparţine cu drept de proprietate pârâtei *****, dreptul de proprietate fiind înregistrat în Registrul bunurilor imobile (f.d.6).

31. Potrivit informației despre achitarea serviciilor locativ-comunale eliberată de ÎM ”*****” pârâtul a înregistrat o datorie faţă de ÎMGFL *****pe perioada începând din octombrie 2022 și până la 01 mai 2023 ce constituie 7105,89 lei, pentru energie termică (f.d.7).

32. Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) prin hotărârea din 13 noiembrie 2023, a admis acțiunea integral.

33. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constată că soluția primei instanțe este întemeiată, fiind bazată pe probatoriul administrat la dosarul cauzei și urmează a fi menținută.

34. Conform prevederilor art.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face, iar potrivit art.858 alin.(1) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.

35. În conformitate cu art.776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

36. În temeiul art.971 Cod civil, plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor. Dacă plata se calculează pe anumite perioade, sumele vor fi acordate după încheierea fiecărei perioade în parte.

37. Conform art.25 al Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402-XV din 24 octombrie 2002, persoanele fizice şi juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sânt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator şi utilizator.

38. Potrivit alin.(5) a normei menționate supra, agenţii economici care furnizează/prestează servicii de gospodărie comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acţiona conform prevederilor alin.(2)– (4), iar aliniatele (2)-(4) art.25 Legii indicate prevăd dreptul operatorului să acţioneze consumatorul în judecată în cazul în care ultimul nu achită datoria la serviciile prestate.

39. Alineatul (6) al acestui articol prevede că, sumele încasate de către intermediari la decontări în baza bonurilor de plată perfectate de ei se transferă operatorilor şi se atribuie de către aceştia în contul facturilor expuse spre plată în baza contractelor de furnizare/prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, încheiate cu gestionarii fondului locativ. Volumul serviciului facturat în baza contractelor şi nedistribuit spre plată consumatorilor rămîne în seama gestionarului fondului locativ, care este obligat să-l achite operatorului în mărimea şi în termenul prevăzute în factură.

40. Potrivit pct.pct.17, 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzireşi alimentare cu apă, aprobat prin Hoărîrea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, plățile pentru serviciile locative, comunale şi ne comunale se percep de la proprietarii, chiriașii şi locatarii caselor individuale apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine şi încăperilor nelocuibile din bloc

conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii. Achitarea plăților se efectuează de către proprietarii, chiriașiișiși locatarii caselor individuale apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine şi încăperilor nelocuibile din bloc, de regulă, prin instituțiile bancare şi oficiile poștale,dacă în contractele încheiate nu este prevăzut altceva. În cazul în care plata se achită direct furnizorilor prestatorilor de servicii şi gestionarilor, casele lor trebuie să fie înzestrate cu aparate de casă cu memorie fiscală. Proprietarii, chiriașii şi locatarii caselor individuale apartamentelor / încăperilor locuibile în cămine şi încăperilor nelocuibile din bloc achită plățile pentru serviciile prestate în luna precedentăpînă la data indicată în factura de plată.

41. Aceleași prevederi cu privire la obligația consumătorilor de a achita serviciile comunale conform facturilor primite, este stipulată și în art.51 alin.(1) - (2) al Legii nr.75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe care prevede că, prestarea şi achitarea serviciilor comunale şi necomunale pentru proprietari sau locatari se efectuează în baza contractelor încheiate direct între prestatorii de servicii şi proprietary sau locatari. În cazul în care contractul, din motive tehnice, nu poate fi încheiat direct cu proprietarii / locatarii, acesta se încheie între prestatorii de servicii şi administrator (asociaţia de proprietari în condominiu), care, la rîndul său, încheie contracte cu fiecare proprietar/locatar. Plata pentru serviciile prestate necontorizate în locuință se efectuează conform indicatorilor contoarelor instalate la bloc şi se repartizează de către administrator pentru fiecare locuință necontorizată în funcție de suprafața ei totală. Plata pentru serviciile comunale şi necomunale utilizate în locurile de uz comun şi pentru funcționarea ascensoarelor se efectuează în baza unui regulament aprobat de către Guvern.

42. Din conținutul normelor de drept menționate supra, se atestă cu certitudine că, proprietarii și persoanele care locuiesc în apartamente, urmează să achite serviciile comunale și necomunale de care au beneficiat.

43. Probatoriu administrat atestă că, proprietar al apartamentului *****, ce reprezintă locul de consum a serviciilor de energie termică prestate este *****.

44. Colegiul subliniază, că în urma consumului de energie termică, *****în calitate de proprietari a locului de consum, beneficiind de serviciul prestat, are obligația de a achita în termen contravaloarea lui, conform facturilor primite.

45. Astfel, raportând normele legale citate mai sus la circumstanțele de fapt ale speței, Colegiul concluzionează că, prima instanță în mod just a dispus încasarea din contul ***** în beneficiul ÎMGFL *****în procedura falimentului suma de 7105,89 lei, cu titlu de datorie la consumul energiei termice.

46. Colegiul civil notează că, prin apelul declarat, apelantul și-a exprimat dezacordul cu hotărârea instanței de fond, solicitând casarea hotărârii cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând drept temei de casare art.388 alin.(1) lit.b) CPC.

47. În conformitate cu art.385 lit.d) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze hotărârea primei instanţe şi să trimită pricina spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b)

48. Conform prevederilor art.388 alin.(1) lit.b) CPC, hotărârea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost judecată de instanță în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

49. Colegiul reține că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28.06.2023, a fost acceptată în procedura cererilor cu valoare redusă cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL *****în procedura falimentului împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

50. Copia încheierii menționate și copia cererii de chemare în judecată a fost comunicată pârâtei/apelant, fapt confirmat prin avizul de recepție, astfel, apelanta/pârâta *****a cunoscut despre existența litigiului (f.d.16).

51. În circumstanțele enunțate, Colegiul civil apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele apelantului precum că, instanța de fond a examinat cauza în lipsa pârâtului/apelant căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, iar hotărârea primei instanțe urmează a fi casată cu remiterea cauzei la rejudecare, or, la caz nu sunt întrunite temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.b) CPC.

52. În consecință, Colegiul civil concluzionează privind netemeinicia argumentelor apelului declarat de avocatul ***** în interesele ***** şi legalitatea hotărârii primei instanțe, situație în care se impune respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

53. Potrivit Hotărîrii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanţa de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

54. Principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenției Europene și Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, la fel nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

55. Mai mult decît atît, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanţei de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

56. Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care instanţa de fond corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar instanța de apel a constatat legalitatea hotărârii primei instanțe, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărîrea contestată.

57. În conformitate cu prevederile art.art.276^4, 385 lit.a), 389-390, 394 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de avocatul ***** în interesele *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2023, pronunțată în cauza civilă, examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL *****în procedura falimentului împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și irevocabilă și nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Ruxanda Pulbere

Judecătorii: Andrei Cașcaval

Dorin Dulghieru